

## ΗΡΩΔΕΙΟ

Οπως εξ Αφρικής, έτσι κι από το «Αμφιθέατρο», πάντοτε κάτι νέο. Μετά την αληθινά μπαλετική παράσταση-μεταφύτευση των *Μαχών του Κοζίνγκα*, ο *Προμηθεύς Δεσμώτης*. Η έλλειψη του *Πυρφόρου* και του *Ανόμενου* δημιουργεί πλείστα προβλήματα ερμηνείας. Ο Σπ. Ευαγγελάτος, ξεπερνώντας γόρδια το πολύλημμα που βασικά επικεντρώνεται στην επιλογή είτε της πολιτικής θέασης του έργου είτε του θεολογικού αίσχυλικού προβληματισμού, στόχευσε στη συνάντηση αν-ιστορικής και ιστορικής καμπής, που σημαδεύει άλλωστε και την είσοδο του ανθρώπινου αυτεξούσιου ως κατηγορήματος του πνευματικού γίνεσθαι. Αυτά, μέσω του αμιγούς μύθου και της υψηλότητας του μεγέθους του. Μόνο αρχετυπικά ο *Δεσμώτης* και αυτονομείται επειδή παράγει το εκτός του μέτρου της σωφροσύνης τραγικό ημαρτημένο, αλλά και εξακτινώνει τις προσδοκώμενες απαντήσεις στις πολλαπλές ερμηνευτικές εκδοχές. Στο εγχείρημα, σημαντικός αρωγός ήταν η μετάφραση του Τ. Ρούσσου που, με δόκιμες ως επί το πλείστον γλωσσοπλασίες (αλλά: «ξαρρωστικό»;) κέρδισε μια περιγραφική ρώμη, η οποία, σκοπεύοντας στο χαρακτήρα του ακροάματος που εγγενώς φέρει και απαιτεί ιδίως ο Αισχύλος, παρέπεμψε ακουστικά στο θέαμα κι έτσι αποστατικοποίησε το

λόγο. Ο Ευαγγελάτος προσηλώθηκε στο μύθο, ανέγνωσε μορφές και, βοηθούμενος απ' τη σύμμαχη διάπλωση και την ορθοφωνική λιτότητα του Δ. Παπαμιχαήλ, φώτισε την πρισματικότητα του θεού, στην οποία περιέλαβε, κατ' αναγκαιότητα, και την ύβρη του (μεταφυσική διάσταση που ο Κατράκης του '74, παρά την «παλικάριά» και το μέταλλο φωνής, ούτε καν υποψιάστηκε). Ενταγμένη στη σκηνοθετική σκέψη και η σκηνογραφική λύση του Γ. Πάτσα: ο Προμηθέας δεμένος σε περιστρεφόμενο δίσκο, περιβλημένος από ένα δειλό υπαινιγμό χριστιανικού φωτοστέφανου, στροβιλίστηκε στην έξοδο της τραγωδίας αποφεύγοντας τα εξωτερικά εφφέ και υποβάλλοντας το συθέμελο τράνταγμα, ενώ ο Παπαμιχαήλ αποταμίευσε δυνάμεις για το ακροτελεύτιο κρεσέντο. Οι συμμετρικές σκάλες και τα αφαιρετικά κοστούμια του Πάτσα απέδωσαν στο Χορό των Ωκεανίδων την όψιν του. Εδώ, όμως, αρχίζουν οι ατυχείς συγκυρίες: ένας Χορός άδων, κι όχι πάντα με ευκρίνεια, αλλά άδων ηπειρώτικα μοιρολόγια μπολιασμένα στη γενικευτική βυζαντινοπληξία του Χρ. Χάλαρη. Τα αιθέρια πλάσματα, παρά τις φτερούγες, καθηλώθηκαν και καθήλωσαν τα αναπαραστατικά χορικά, που κανονικά εξισορροπούν τη στατικότητα. Η Κορυφαία Ιλ. Λαμπρίδου, ψυχρή και εγκεφαλική στο αστικό θέατρο, στομφάρισε λυγμικά στην τραγωδία. Αλλά και στην άλλη υπόκριση είχαμε σχετικές απώλειες: ο τόσο καλός Τ. Υφάντης αντικατέστησε το λογικό από ένα διδακτικό Ωκεανό άλλου γένους, ενώ ο Στ. Κυριακίδης είδε στη θέση ενός οργίλου ιωνικού έναν άκαμπτα δωρικό Ερμή. Η Λ. Τασοπούλου, αν και φάνηκε να ενοποιεί στις μανικές στιγμές της Ιούς και το υπόλοιπο μέρος της, βρήκε όμως σ' αυτές το ρόλο της. Κράτος (Γ. Ροζάκης), Βία (Γ. Σταματάκης) και Ήφαιστος (Η. Ασπρούδης) κατόρθωσαν τις αμφίθυμες σχέσεις τους με την Προμήθεια μέσα απ' την ιεροτελεστική φόρμα. Η μουσική που παρέσυρε τα χορικά και οι ατέλειες της υπόκρισης προσδιόρισαν το μέτρο μιας επιτυχίας, κάπως αδικημένης απέναντι στις προδιαγραφές της.